

Het is alweer een maand geleden, maar toch blik ik nog graag even terug op de International Deaf Awareness Week (IDAW). Waar we in Nederland een dag, of soms twee, Werelddovendag vieren, doen we dat in Uganda een hele week.

Elk jaar wordt het op een andere plek in het land georganiseerd, door de Uganda National Association of the Deaf (UNAD), de landelijke belangenbehartiger van Doven in Uganda. En zoals in de naam van de week al doorklinkt is bewustzijn (awareness) belangrijk. Het programma van de week staat vooral in het teken van het laten zien dat doofheid niet gelijk staat aan onvermogen. En daarnaast ook een stukje bewustzijn richting de doven zelf.

Dit jaar werd de IDAW in Mbale georganiseerd. Het ligt op zo'n vijf uur reizen van de hoofdstad. Een stad die veel Doven kent, want daar staat één van de twee middelbare dovenscholen van het land.

De Doven stromen tijdens zo'n week langzaam maar zeker richting Mbale. Zelf ging ik er drie dagen heen, van woensdag tot vrijdag.

Ik ging niet alleen; mijn collega Dorothy ging met me mee. Dat was meteen het meest bijzondere voor mij. Ik ben inmiddels twee keer eerder bij zo'n week geweest, en ken het vaste ritme van de dagen wel zo'n beetje. Lang wachten, omdat programma's uren later beginnen dan gepland. Veel mensen die blij zijn om elkaar te ontmoeten, overal gebarentaal om je heen... En deze keer voor mij ook steeds meer mensen die ik in de afgelopen jaren heb leren kennen.

Maar voor Dorothy was alles nieuw. Er ging een wereld voor haar open. Ze werkt al meer dan een jaar met mij als vrijwilliger op de Dovenschool, maar ze had nooit eerder zoveel Dove volwassenen bij elkaar gezien. Ze kent de Dove kinderen, ze gelooft in een toekomst voor hen... maar nooit eerder had ze die toekomst zelf kunnen meemaken. Nu zag ze het overal om zich heen: Doven die trots zijn op hun taal, op wie ze zijn en op wat ze bereikt hebben.

Samen maakten we het programma mee. Het debat tussen leerlingen van twee middelbare scholen: een reguliere school en de Dovenschool. Een ochtend met lezingen over allerlei onderwerpen die van belang zijn voor de Doven. De voetbalwedstrijd sloegen we maar even over, het is immers ook heerlijk om te relaxen in het hotel.

Op vrijdag vond het hoogtepunt plaats: een mars door de stad. Voorop liep een fanfare om iedereen te waarschuwen dat er iets te zien was, en wij liepen er met z'n allen achteraan: honderden mensen met spandoeken. De mensen in Mbale zullen weten dat we zijn geweest!

De mars eindigde op een groot terrein, waar een programma met veel speeches volgde.

Wij vertrokken rond 13 uur, want we wilden diezelfde dag nog naar huis. De bus waar we instapten, kreeg onderweg echter twee keer pech. Uiteindelijk was ik om 22 uur toch wel erg blij toen ik m'n eigen huis weer binnen stapte. Ik kijk terug op een mooie International Deaf Awareness Week 2018 in Mbale.

Mijn naam is Famke (Nakimuli) Wildeman, 38 jaar, en tolk Nederlandse Gebarentaal. Sinds de zomer van 2016 woon ik in Uganda. Ik werk daar als vrijwilliger op een dovenschool, Uganda School for the Deaf in Ntinda, in de hoofdstad Kampala. Ik geef les en ik zoek sponsors voor kinderen uit armere gezinnen. Ook onderhoud ik contacten met de tolken Gebarentaal.

© Doof.nl